

**Hartebrugkerk, Leiden // Eucharistieviering zondag 13 april 2025 - 11:15 uur
Palmzondag (jaar C)**

voorganger: pater Thijs Moons ofmconv
m.m.v. het Hartebrugkoor o.l.v. Ronald Dijkstra en Patrick de Jonge
organist: Jan Verschuren

Het Hartebrugkoor zingt het Sanctus en het Agnus Dei uit de Missa in Honorem S. Nicolai - Leopold Rombach.

Orgelmuziek:
Praeludium H-moll, BWV 644/1 - Johann Sebastian Bach
Pour la Fête des Rameaux - Jeanne Joulain

Gezang bij intrede:

Hosanna filio David: benedictus qui venit in nomine Domini. Rex Israël: Hosanna in excelsis.

Hosanna, Zoon van David: Gezegend Die komt in de Naam des Heren. Hij is de Koning van Israël. Hosanna in den hoge!

Begroeting

Palmwijding

Laat ons bidden.

Almachtig eeuwige God, heilig met uw zegen deze palmtakken waarmee wij Christus willen toejuichen. Geef dat wij die Hem als koning op zijn weg begeleiden, door Hem ook mogen komen tot het hemels Jerusalem.

Amen.

Evangelielezing: Lucas 19, 28-40

In die tijd trok Jezus verder en ging op naar Jeruzalem. Toen Hij Betfage en Betanië naderde zond Hij twee van zijn leerlingen met de opdracht: "Gaat naar het dorp daar vóór u. Bij uw binnenkomst zult ge een veulen vinden dat vastgebonden staat en waarop nog nooit iemand gezeten heeft; maakt het los en brengt het hier. Mocht iemand u vragen: 'Waarom maakt ge het los?' dan moet ge zeggen: 'De Heer heeft het nodig.'" De twee leerlingen gingen dus weg en bevonden het zoals Hij hun gezegd had. Toen ze het veulen losmaakten vroegen hun de eigenaars: "Waarom maakt ge het veulen los?" Zij antwoordden: "De Heer heeft het nodig." Ze brachten het veulen bij Jezus, wierpen er hun mantels over heen en hielpen Jezus erop. Terwijl Hij voorttrok spreidden ze hun mantels op de weg uit. Toen Hij de stad naderde, begonnen zijn talrijke volgelingen, reeds op de helling van de Olijfberg, opgetogen en met luide stem God te prijzen om alle wonderen die zij gezien hadden. Zij riepen: "Gezegend de Koning die komt in de naam van de Heer! Vrede in de hemel en eer in den hoge!" Enige Farizeeën onder het volk zeiden tot Hem: "Meester, geef uw leerlingen een terechtwijzing." Hij antwoordde: "Ik zeg u: als zij zwijgen zullen de stenen roepen."

Antifoon

Pueri Hebraeorum, portantes ramos olivarum, obviaverunt Domino, clamantes et dicentes: "Hosanna in excelsis".

De kinderen der Hebreëen trokken de Heer met olijftakken tegemoet, terwijl zij luide riepen: Hosanna in den hoge.

Pueri Hebraeorum vestimenta prosternebant in via, et clamabant dicentes: "Hosanna filio David: benedictus qui venit in nomine Domini".

De kinderen der Hebreëën spreidden hun kleren uit over de weg, terwijl zij luide riepen: Hosanna de Zoon van David: Gezegend Hij die komt in de Naam des Heren.

Lofzang ter ere van Christus Koning

Gloria, laus et honor tibi sit, Rex Christe Redemptor: Cui puerile decus prompsit Hosanna pium.

Heerlijkheid, lof en eer zij U, Koning Christus, Verlosser. U zong de kinderschaar een vroom Hosanna toe.

Israël es tu Rex, Davidis et inclita proles: Nomine qui in Domini, Rex benedicte, venis.

Vorst van Israël zijt Gij, Davids roemrijke zoon. Gezegende Koning, die komt in de Naam des Heren.

Gloria, laus ...

Coetus in excelsis te laudat caelicus omnis, Et mortalis homo, et cuncta creata simul.

Al de hemelse scharen loven U in den hoge. Ook de sterfelijke mens samen met alle schepsels.

Gloria, laus ...

Plebs Hebraea tibi cum palmis obvia venit: Cum prece, voto, hymnis, adsumus ecce tibi.

Het Hebreeuwse volk kwam U met palmtakken tegemoet. Zie, wij staan voor U met gebeden en gezangen.

Gloria, laus ...

Hi tibi passuro, solvebant munia laudis: Nos tibi regnanti pangimus ecce melos.

Aan de vooravond van uw lijden brachten zij U de verschuldigde eer. Zie, wij zingen U als onze Koning een loflied toe.

Gloria, laus ...

Hi placuere tibi, placeat devotio nostra: Rex bone, Rex clemens, cui bona cuncta placent.

Zij hebben U behaagd, moge onze godsvrucht U behagen: Goede Koning, vol erbarming, aan wie alle goeds behaagt.

Gloria, laus ...

Ingrediente Domino in sanctam civitatem, Hebraeorum pueri resurrectionem vitae pronuntiantes, Cum ramis palmarum: Hosanna, clamabant, in excelcis. Cumque audisset populus, quod Iesus veniret Ierosolymam, exierunt obviam ei. Cum ramis ...

Toen de Heer de heilige stad binnentrok, kondigden de kinderen der Hebreëën de verrijzenis van het leven aan. Zij riepen uit, met palmtakken in de hand: Hosanna in den hoge. Toen het volk hoorde dat Jezus naar Jerusalem kwam trokken zij Hem tegemoet. Zie riepen ...

Collecta-gebed

Liturgie van het Woord

Eerste lezing: Jesaja 4-7

God de Heer heeft mij de gave van het woord geschonken: ik versta het de ontmoedigen moed in te spreken. Elke morgen spreekt Hij zijn woord, elke morgen richt Hij het woord tot mij en ik luister met volle overgave. God de Heer heeft tot mij gesproken en ik heb mij niet verzet, ik ben niet teruggedeinsd. Mijn rug bood ik aan wie mij sloegen, mijn wangen aan wie mij de baard uitrukten, en mijn gezicht heb ik niet

afgewend van wie mij smaadden en mij bespuwden. God de Heer zal mij helpen: daarom zal ik niet beschaamd staan en zal ik geen spier vertrekken. Ja, ik weet dat ik niet te schande zal worden.

Woord van de Heer. – Wij danken God.

Tractus : uit *Psalm 22*

Deus, Deus meus, respice in me: quare me dereliquisti?

Mijn God, mijn God, waarom verlaat Gij mij?

Tweede lezing: *Filippenzen 2, 6-11*

Broeders en zusters. Hij, die bestond in goddelijke majesteit heeft zich niet willen vastklampen aan de gelijkheid met God. Hij heeft zichzelf ontledigd en het bestaan van een slaaf op zich genomen. Hij is aan de mensen gelijk geworden. En als mens verschenen heeft Hij zich vernederd door gehoorzaam te worden tot de dood, tot de dood aan het kruis. Daarom heeft God Hem hoog verheven en Hem de naam verleend die boven alle namen is. Opdat bij het noemen van zijn Naam zich iedere knie zou buigen in de hemel, op aarde en onder de aarde; en iedere tong zou belijden, tot eer van God de Vader: Jezus Christus is de Heer.

Woord van de Heer. – Wij danken God.

Graduale: *Filippenzen 2, 8.9*

Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltavit illum, et dedit illi nomen, quod est super omne nomen.

Christus is voor ons gehoorzaam geworden tot de dood, tot de dood aan het kruis. Daarom heeft God Hem hoog verheven en Hem de naam verleend die boven alle namen is.

Evangelielezing

Rolverdeling:

- V Verteller Lector 1
- C Christus Voorganger
- P Overige bijbelse personen Lector 2
- A Allen Kerkgangers

Lucas 22, 14-23, 56

- V Toen de tijd aangebroken was, ging Jezus met de apostelen aan tafel aanliggen. Hij sprak tot hen:
- C “Vurig heb ik ernaar verlangd dit paasmaal met u te eten eer ik ga lijden. Want ik zeg u: ik zal het niet meer eten totdat het zijn vervulling vindt in het Rijk Gods.”
- V Daarop nam Hij een beker, sprak een dankgebed uit en zei:
- C “Neemt die beker en deelt hem samen. Want ik zeg u: Van dit ogenblik af drink ik niet meer van wat de wijnstok voortbrengt, totdat het Rijk Gods is gekomen.”
- V Daarop nam hij het brood en sprak een dankgebed uit; Hij brak het en gaf het hun, met de woorden:
- C “Dit is mijn lichaam dat voor u gegeven wordt. Doet dit tot een gedachtenis aan Mij.”
- V Evenzo gaf Hij hun de beker, na de maaltijd, terwijl Hij sprak:
- C “Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed, dat voor u wordt vergoten. Maar zie, degene door wiens hand ik zal worden overgeleverd is met Mij aan tafel. Want de Mensenzoon gaat heen zoals het is vastgesteld; maar toch, wee die mens door wie Hij wordt overgeleverd.”
- V Nu begonnen zij onder elkaar te vragen wie van hen het toch was, die dat zou doen. Er ontstond twist onder hen over de vraag wie van hen wel de voornaamste mocht zijn. Maar Jezus sprak tot hen:
- C “De koningen van de volkeren oefenen heerschappij over hen uit en hun machthebbers laten zich weldoeners noemen. Zo moet gij niet doen; maar wie onder u de voornaamste is moet als de jongste wezen; en wie bevelen geeft moet zijn als iemand die dient. Wie is immers de grootste: hij die aanligt of hij die bedient? „Is het niet hij die aanligt? Welnu, ik ben onder u als degene die

bedient. Gij zijt het die trouw zijt gebleven in mijn beproevingen. En zoals mijn Vader Mij het Koningschap heeft verleend, zo verleen Ik u een plaats in mijn Koninkrijk; ge zult eten en drinken aan mijn tafel en ge zult op tronen gezeten zijn om te heersen over de twaalf stammen van Israël. Simon, Simon, weet dat de satan heeft geëist u allen te ziften als tarwe. Maar Ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet zou bezwijken. Wanneer ge eenmaal tot inkeer gekomen zijt versterk dan op uw beurt uw broeders."

V Maar hij antwoordde:

P "Heer, ik ben bereid met U zelfs gevangenis en dood in te gaan!"

V Daarop sprak Jezus:

C "Ik zeg u, Petrus: de haan zal vandaag niet kraaien voordat ge driemaal geloofend hebt Mij te kennen."

V Hij sprak tot hen:

C "Toen Ik u uitzond zonder beurs, reiszak of schoeisel, hebt ge toen aan iets gebrek gehad?"

V Ze antwoordden:

A "Aan niets."

V Hij hernam:

C "Maar nu moet wie een beurs heeft die meenemen en eveneens een reiszak: en wie die niet bezit, verkope zijn mantel en schaffe zich een zwaard aan. Ik zeg u: in Mij moet dit schriftwoord vervuld worden: Hij is tot de booswichten gerekend. Wat over Mij werd beschikt gaat nu vervuld worden."

V Ze zeiden Hem:

A "Zie Heer, hier zijn twee zwaarden."

V Hij antwoordde:

C "Het is genoeg."

koor Herzliebster Jesu, was hast du verbrochen,
daß man ein solch scharf Urteil hat gesprochen?
Was ist die Schuld, in was für Missetaten
bist du geraten?

V Hij ging nu naar buiten en begaf zich volgens zijn gewoonte naar de Olijfberg. Ook de leerlingen gingen met Hem mee. Ter plaatse aangekomen sprak Hij tot hen:

C "Bidt, dat gij niet op de bekoring ingaat."

V Hij verwijderde zich van hen en ging ongeveer een steenworp verder; daar wierp Hij zich op de knieën en bad:

C "Vader, als Gij wilt, laat dan deze beker Mij voorbijgaan. Maar toch: niet mijn wil maar uw wil geschiede."

V Nu verscheen Hem een engel uit de hemel om Hem te sterken. Aan doodsangst ten prooi bad Hij met nog meer aandrang. Zijn zweet werd tot dikke druppels bloed die op de grond neervielen. Toen stond Hij op uit zijn gebed en ging naar zijn leerlingen, maar Hij vond hen van droefheid in slaap. Hij zei tot hen:

C "Hoe kunt ge slapen? Staat op en bidt dat ge niet op de bekoring ingaat."

V Hij was nog niet uitgesproken of daar kwam een troep, voorafgegaan door Judas één van de twaalf. Deze trad op Jezus toe om Hem te kussen. Maar Jezus zei tot hem:

C "Judas, verraadt ge de Mensenzoon met een kus?"

V Toen zij die om Hem heen stonden bemerkten wat er ging gebeuren, vroegen ze:

A "Heer zullen we met het zwaard erop in slaan?"

V En één van hen gaf de knecht van de hogepriester een slag en hieuw hem het rechteroor af. Maar Jezus greep in en zei:

C "Laat het hierbij."

- V En Hij raakte het oor aan en genas hem. Nu sprak Jezus tot de hogepriesters, tot de bevelhebbers van de tempelwacht en de oudsten die op Hem afgekomen waren:
- C “Als tegen een rover zijt ge uitgetrokken met zwaarden en knuppels. Dagelijks was Ik bij u in de tempel en ge hebt geen hand naar Mij uitgestoken. Maar dit is uw uur en uw macht is die der duisternis.”
- V Zij grepen Hem nu vast en voerden Hem weg en zij brachten Hem in het huis van de hogepriester, terwijl Petrus Hem op een afstand volgde. Op de binnenplaats legden zij een vuur aan en gingen bij elkaar zitten; Petrus zat tussen hen in. Toen een dienstmeisje hem bij het schijnsel van het vuur zag zitten en hem scherp had opgenomen, zei ze:
- P “Die was ook bij Hem.”
- V Maar hij ontkende het, en zei:
- P “Vrouw, ik ken Hem niet.”
- V Even later zag iemand anders hem en zei:
- P “Jij bent ook één van hen.”
- V Maar Petrus antwoordde:
- P “Man, dat is niet waar.”
- V Na verloop van ongeveer een uur verklaarde een ander met stelligheid:
- P “Waarachtig die man behoorde ook bij Hem: hij is immers óók een Galileeër.”
- V Petrus antwoordde:
- P “Man, ik weet niet wat je bedoelt.”
- V Hij had het nog niet gezegd of meteen kraaide een haan. Toen keerde de Heer zich om en Hij keek Petrus aan; het schoot Petrus te binnen hoe de Heer hem gezegd had: ‘Eer vandaag een haan kraait zult ge Mij driemaal verloochenen’. En hij ging naar buiten en begon bitter te wenen. De mannen die Jezus bewaakten bespotten en sloegen Hem. Ze wierpen een doek over zijn hoofd en vroegen Hem:
- A “Wees nu eens profeet: wie is het die U geslagen heeft?”
- V Nog vele andere beschimpingen voegden ze Hem toe.

koor Ich bin's, ich sollte büßen,
an Händen und an Füßen,
gebunden in der Höll.
Die Geißeln und die Banden,
und was du ausgestanden,
das hat verdient meine Seel.

- V Toen het dag geworden was vergaderde de raad van oudsten van het volk, hogepriesters en schriftgeleerden en zij lieten Hem voor hun rechtbank leiden. Ze zeiden:
- A “Als Gij de Christus zijt zeg het ons dan.”
- V Maar Hij sprak tot hen:
- C “Als Ik het u zeg zult ge er toch geen geloof aan hechten; en als Ik u vragen stel zult ge toch geen antwoord geven. Maar van nu af zal de Mensenzoon zitten aan de rechterhand van de Macht van God.”
- V Toen vroegen ze allen:
- A “Gij zijt dus de Zoon van God?”
- V Hij antwoordde hun:
- C “Gij hebt het gezegd: dat ben Ik.”
- V Zij riepen:
- A “Waartoe hebben wij nog een getuigenis nodig ? Wij hebben het toch zelf uit zijn eigen mond gehoord.”
- V Toen stond de gehele vergadering op en men bracht Hem voor Pilatus. Daar begonnen ze Hem te beschuldigen en ze zeiden:

- A “Wij hebben vastgesteld, dat die man ons volk tot opstand aanspoort, dat Hij het er van afhoudt aan de keizer belasting te betalen en dat Hij zich uitgeeft voor de Messias, de Koning.”
- V Pilatus vroeg Hem:
- P “Zijt Gij de koning der Joden?”
- V Hij gaf hem ten antwoord
- C “Gij zegt het.”
- V Pilatus zei nu tot de hogepriesters en de volksmenigte:
- P “Ik kan in deze man geen enkele schuld ontdekken.”
- V Maar zij hielden aan en riepen:
- A “Door zijn prediking in heel het Joodse land, waar Hij in Galilea mee begonnen is en die Hij tot hier heeft voortgezet, zaait Hij onrust onder het volk.”
- V Toen Pilatus dat hoorde vroeg hij of de man een Galileeër was. Zodra hij vernam dat Jezus inderdaad uit het machtsgebied van Herodes kwam stuurde hij Hem naar Herodes, die in die dagen eveneens in Jeruzalem verbleef. Herodes toonde zich zeer verheugd toen hij Jezus te zien kreeg. De verhalen over Jezus hadden hem sinds geruime tijd daarnaar doen verlangen en hij hoopte Hem nu een of ander wonder te zien verrichten. Hij stelde Hem allerlei vragen, maar Jezus gaf in het geheel geen antwoord. De hogepriesters en de schriftgeleerden stonden er bij en putten zich uit in beschuldigingen tegen Hem. Samen met zijn soldaten hoonde en bespote Herodes Hem. Hij hing Hem een schitterend gewaad om en zond Hem terug naar Pilatus. Op diezelfde dag werden Herodes en Pilatus elkaars vrienden; tevoren namelijk leefden zij in onderlinge vijandschap. Daarop riep Pilatus de hogepriesters, de overheidspersonen en het volk bijeen Ten hij zei tot hen:
- P “Gij hebt deze man voor mij gebracht als iemand die het volk tot opstand aanzet; welnu: ik heb Hem in uw bijzijn verhoord maar ik heb in deze man niets kunnen ontdekken van al datgene waar gij Hem van beschuldigt. Herodes evenmin want hij heeft Hem naar ons teruggezonden. Het is duidelijk dat Hij niets heeft bedreven dat de doodstraf zou rechtvaardigen. Ik zal Hem daarom een tuchtiging laten toedienen en dan vrijlaten.”
- V Ze begonnen allen tegelijk te schreeuwen:
- A “Wég met Hem! Laat ons Bárabbas vrij!”
- V Deze Bárabbas was in de gevangenis geworpen wegens een oproer in de stad en wegens moord. Opnieuw sprak Pilatus hen toe omdat hij Jezus wenste vrij te laten. Maar zij riepen daartegen in:
- A “KRUISIG Hem, KRUISIG Hem!”
- V Voor de derde maal vroeg Pilatus hun:
- P “Wat voor kwaad heeft die man dan toch gedaan? Ik heb in Hem niets gevonden, dat de doodstraf rechtvaardigt. Ik zal Hem daarom een tuchtiging laten toedienen en dan vrijlaten.”
- V Luid schreeuwend bleven zij echter zijn kruisiging eisen en hun geschreeuw gaf de doorslag. Pilatus besliste dat gebeuren zou wat zij eisten: Hij liet de man die zij opvorderden los, al zat hij wegens oproer en moord in de gevangenis, maar Jezus leverde hij over aan hun willekeur. Toen zij Hem wegvoerden hielden zij een zekere Simon aan, een man uit Cyrene die van het veld kwam; hem belaadden ze met het kruis om het achter Jezus aan te dragen. Een grote volksmenigte volgde Hem, ook vrouwen die zich op de borst sloegen en over Hem weeklaagden. Jezus keerde zich tot hen en sprak:
- C “Dochters van Jeruzalem, weent niet over Mij maar weent over uzelf en over uw kinderen. Weet dat er een tijd zal komen waarop men zeggen zal: Gelukkig de onvruchtbaren, wier schoot niet heeft gebaar en wier borst geen kind heeft gevoed. Dan zal men tot de bergen zeggen: Valt op ons en tot de heuvels: Bedekt ons. Want als men zo doet met het groene hout wat zal er dan met het dorre gebeuren?”
- V Er werden nog twee anderen weggevoerd, twee misdadigers, om samen met Hem ter dood te worden gebracht. Toen zij op de plaats kwamen die Schedel heet sloegen zij Hem daar aan het kruis, en zo ook de misdadigers, de een rechts, de ander links. En Jezus zei:
- C “Vader, vergeef hun want ze weten niet wat ze doen.”

- V Ze verdeelden zijn kleren onder elkaar, door er om te dobbelen. Het volk stond toe te kijken maar de overheidspersonen lachten Hem uit en zeiden:
- A “Anderen heeft Hij gered; laat Hij zichzelf eens redden als Hij de Messias van God is, de uitverkorene!”
- V De soldaten brachten Hem zure wijn, en ook zij voegden Hem spottend toe:
- A “Als Gij de koning der Joden zijt, red dan uzelf.”
- V Boven Hem stond als opschrift in Griekse, Romeinse en Hebreeuwse letters: ‘Dit is de koning der Joden’. Ook één van de misdadigers die daar hingen hoonde Hem:
- P “Zijt Gij niet de Messias? Red dan uzelf en ons.”
- V Maar de andere strafte hem af en zei:
- P “Heb zelfs jij geen vrees voor God terwijl je toch hetzelfde vonnis ondergaat? En wij ondergaan dat vonnis terecht, want wij krijgen wat we door onze daden verdiend hebben; maar Hij heeft niets verkeerd gedaan.”
- V Daarop zei hij:
- P “Jezus, denk aan mij wanneer Gij in uw Koninkrijk gekomen zijt.”
- V En Jezus sprak tot hem:
- C “Voorwaar, Ik zeg u: vandaag nog zult gij met Mij zijn in het paradijs.”
- V Het was nu omtrent het zesde uur; er viel duisternis over heel de streek tot aan het negende uur toe doordat de zon geen licht meer gaf. Het voorhangsel van de tempel scheurde middendoor. Toen riep Jezus met luider stem:
- C “Vader, in uw handen beveel Ik mijn geest.”
- V Nadat Hij dit gezegd had, gaf Hij de geest. Hier knielen allen gedurende enige tijd
- V Op het zien van wat er gebeurd was, loofde de honderdman God en hij zei:
- P “Deze mens was waarlijk een rechtvaardige.”

koor O Haupt voll Blut und Wunden,
voll Schmerz und voller Hohn!
O Haupt, zu Spott gebunden
mit einer Dornenkron!
O Haupt, sonst schön gezieret
mit höchster Ehr und Zier,
jetzt aber hoch schimpfieret:
gegrüßet seist du mir!

Du edles Angesichte,
vor dem sonst schrickt und scheut
das große Weltgerichte,
wie bist du so bespeit!
Wie bist du so erbleichet,
wer hat dein Augenlicht,
dem sonst kein Licht nicht gleichet,
so schändlich zugericht't?

- V Al het volk dat voor dat schouwspel samengestroomd was, keerde terug toen zij aanschouwd hadden wat er gebeurd was, en zij sloegen zich op de borst. Al zijn bekenden stonden op een afstand toe te zien; ook de vrouwen die Hem vanuit Galilea gevolgd waren. Nu was er een zekere Jozef, lid van de Hoge Raad, een welmenend en rechtschapen man, die dan ook niet had ingestemd met de plannen en handelwijze van de Raad. Hij was afkomstig uit de Joodse stad Arimatéa en leefde in de verwachting van het Rijk Gods. Deze ging naar Pilatus en vroeg om het lichaam van Jezus. Na het van het kruis genomen te hebben wikkelde hij het in een lijkwade. Vervolgens legde hij

Hem in een graf dat in steen was uitgehouwen en waarin nog nooit iemand was neergelegd. Het was Voorbereidingsdag en de sabbat brak aan. De vrouwen die uit Galilea met Hem meegekomen waren volgden, en zij bekeken het graf en zagen toe hoe zijn lichaam werd neergelegd. Teruggekeerd maakten ze welriekende kruiden en balsem klaar maar op de sabbat namen ze de voorgeschreven rust in acht.

Homilie

Geloofsbelijdenis – Credo 1

Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem caeli et terrae, visibilium omnium et invisibilium. Et in unum Dominum Iesum Christum, Filium Dei unigenitum, et ex Patre natum ante omnia saecula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum non factum, consubstantialem Patri; per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de caelis. Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine, et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis: sub Pontio Pilato passus et sepultus est, et resurrexit tertia die, secundum Scripturas. Et ascendit in caelum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria, iudicare vivos et mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum, Dominum et vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur: qui locutus est per prophetas. Et unam, sanctam, catholicam et apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum, et vitam venturi saeculi. Amen.

Ik geloof in één God, de almachtige Vader, Schepper van hemel en aarde, van al wat zichtbaar en onzichtbaar is. En in één Heer, Jezus Christus, eniggeboren Zoon van God, vóór alle tijden geboren uit de Vader. God uit God, licht uit licht, ware God uit de ware God. Geboren, niet geschapen, één in wezen met de Vader, en door wie alles geschapen is. Hij is voor ons, mensen, en omwille van ons heil uit de hemel neergedaald. Hij heeft het vlees aangenomen door de heilige Geest uit de Maagd Maria, en is mens geworden. Hij werd voor ons gekruisigd, Hij heeft geleden onder Pontius Pilatus en is begraven. Hij is verrezen op de derde dag, volgens de Schriften. Hij is opgevaren ten hemel: zit aan de rechterhand van de Vader. Hij zal wederkomen in heerlijkheid om te oordelen levenden en doden. En aan zijn rijk komt geen einde. Ik geloof in de heilige Geest, die Heer is en het leven geeft; die voortkomt uit de Vader en de Zoon; die met de Vader en de Zoon tezamen wordt aanbeden en verheerlijkt; die gesproken heeft door de profeten. Ik geloof in de ene, heilige, katholieke en apostolische kerk. Ik belijd één doopsel tot vergeving van de zonden. Ik verwacht de opstanding van de doden en het leven van het komend rijk. Amen.

Voorbede

Eucharistische liturgie

Bereiding van de gaven

Koormuziek: Ingrediente Domino - George Malcolm

Ingrediente Domino in sanctam civitatem, Hebraeorum pueri resurrectionem vitae pronuntiantes, cum ramis palmarum: Hosanna clamabant, in excelsis. Cumque audisset populus, quod Iesus veniret Ierosolymam, exierunt obviam ei. Cum ramis...

Toen de Heer de heilige stad binnentrok, kondigden de kinderen der Hebreëën de verrijzenis van het leven aan. Zij riepen uit, met palmtakken in de hand: Hosanna in den hoge. Toen het volk hoorde dat Jezus naar Jeruzalem kwam, trokken zij Hem tegemoet. Zij riepen..

Bidt, broeders en zusters, dat mijn en uw offer aanvaard kan worden door God, de almachtige Vader.

Moge de Heer het offer uit uw handen aannemen, tot lof en eer van zijn naam, tot welzijn van ons en van heel zijn heilige Kerk.

Gebed over de gaven

Eucharistisch gebed

De Heer zij met u. – **En met uw geest.**

Verheft uw hart. – **Wij zijn met ons hart bij de Heer.**

Brengen wij dank aan de Heer, onze God. – **Hij is onze dankbaarheid waardig.**

(Prefatie van Palmzondag) Pr. Heilige Vader, machtige eeuwige God, om recht te doen aan uw heerlijkheid, om heil en genezing te vinden, zullen wij U danken, altijd en overal, door Christus onze Heer.

Hij die zelf onschuldig was, heeft willen lijden voor hen die schuldig waren; Hij die geen kwaad bedreven had, liet zich veroordelen omwille van de zondaars. Zijn dood heeft onze zonden uitgewist, zijn verrijzenis bracht ons gerechtigheid.

Daarom met alle engelen, machten en krachten, met allen die staan voor uw troon, loven en aanbidden wij U, en zingen U toe vol vreugde:

Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt caeli et terra gloria tua. Hosanna in excelsis.

Benedictus qui venit in nomine Domini. Hosanna in excelsis.

Heilig, heilig, heilig de Heer, de God der hemelse machten.

Vol zijn hemel en aarde van Uw heerlijkheid. Hosanna in den hoge.

Gezegend Hij die komt in de naam des Heren. Hosanna in den hoge.

(Eucharistisch gebed V)

Pr. God, onze Vader, wij danken U met heel ons hart, want Gij hebt ons tot leven geroepen, Gij hebt ons bestemd voor het geluk in Jezus, uw Zoon, onze Heer. In Hem zien wij uw goedheid en uw wil om ons allen te redden. Hij is het verlossende woord, uw helpende hand. Nooit willen wij vergeten, hoe Hij één werd met ons in lijden en dood. Onze last maakte Hij tot de zijne, zijn trouw werd de onze. Blijvend zijn wij U dank verschuldigd om Hem.

God, onze Vader, wij vragen U: zend over dit brood en deze wijn de kracht van uw heilige Geest; dat zij voor ons het lichaam en bloed worden van uw veelgeliefde Zoon, Jezus Christus.

Toen het paasfeest op handen was kwam zijn uur. Hij had de zijnen in de wereld bemind; nu gaf Hij hun een bewijs van zijn liefde tot het uiterste toe.

In het bewustzijn dat Hij van U was uitgegaan en naar U terugkeerde, heeft Hij het brood in zijn handen genomen, en zijn ogen opgeslagen naar U, God, zijn almachtige Vader, de zegen uitgesproken, het brood gebroken en aan zijn leerlingen gegeven met de woorden:

Neemt en eet hiervan, gij allen, want dit is mijn lichaam dat voor u gegeven wordt.

Zo nam Hij ook, toen zij gegeten hadden, de beker in zijn handen, Hij sprak de zegen en het dankgebed, reikte hem over aan zijn leerlingen en zei:

Neemt deze beker en drinkt hier allen uit, want dit is de beker van het nieuwe, altijddurende verbond; dit is mijn bloed dat voor u en alle mensen wordt vergoten tot vergeving van de zonden. Blijft dit doen om Mij te gedenken.

Pr. **Mysterium fidei.**

Allen: **Mortem tuam annuntiamus Domine, et tuam resurrectionem confitemur, donec venias.**

Verkondigen wij het mysterie van het geloof: Heer Jezus, wij verkondigen uw dood, en wij belijden tot Gij wederkeert, dat Gij verrezet zijt.

Pr. Trouw aan dit woord, Vader, gedenken wij Jezus Christus, uw Zoon, onze Heer: zijn overgave in lijden en dood, de overwinning van zijn verrijzenis en de glorie van zijn hemelvaart; wij bieden U deze gaven aan, het levende brood en de heilzame beker, terwijl wij vol vertrouwen uitzien naar zijn komst in heerlijkheid.

Zend nu, Vader, de Trooster en Helper in ons midden, uw heilige Geest. Wek de gezindheid van Jezus Christus in ons hart. Sterk ons vertrouwen, verruim onze liefde. Raak ons met het vuur van uw Geest en breng ons elkaar nabij.

Vrijmoedig in deze geest bidden wij U, Vader, voor uw heilige Kerk. Bescherm haar en leid haar; geef haar vrede en eenheid over de hele wereld. Geef wijsheid en kracht aan paus N., aan onze bisschop en aan allen die Gij als herders in uw Kerk hebt aangesteld.

Gedenk in uw goedheid ook degenen, die een bijzondere plaats innemen in ons hart, en vergeet niet hen, die door de dood van ons zijn heengegaan.

Samen met heel uw volk, met de Maagd Maria, de Moeder van de Heer, met de apostelen, martelaren en al uw heiligen; samen ook met allen ter wereld, die op U hun vertrouwen hebben gesteld, vragen wij om uw barmhartigheid, erkennen wij uw grootheid en brengen wij U onze dank door Jezus, uw Zoon, onze Heer. Door Hem en met Hem en in Hem zal uw Naam geprezen zijn, Heer onze God, almachtige Vader, in de eenheid van de heilige Geest, hier en nu, en tot in eeuwigheid.

Amen.

Gebed des Heren

Aangespoord door een gebod van de Heer, en door zijn goddelijk woord onderricht, durven wij zeggen: **Onze Vader die in de hemel zijt; Uw naam worde geheiligd, Uw rijk kome; Uw wil geschiede op aarde, zoals in de hemel. Geef ons heden ons dagelijks brood, en vergeef ons onze schulden, zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren. En breng ons niet in beproeving, maar verlos ons van het kwade.**

Verlos ons, Heer, van alle kwaad, geef genadig vrede in onze dagen, dat wij, gesteund door uw barmhartigheid, altijd vrij mogen zijn van zonde, en beveiligd tegen alle angst en onrust, terwijl wij uitzien naar de zalige vervulling van onze hoop, de komst van onze Verlosser Jezus Christus.

Want van U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid. Amen.

Vredesritus

Heer Jezus Christus, Gij hebt aan uw apostelen gezegd: "Vrede laat Ik u, mijn vrede geef Ik u". Let niet op onze zonden, maar op het geloof van uw Kerk. Vervul uw belofte: geef vrede in uw naam en maak ons één, Gij die leeft in eeuwigheid. – **Amen.**

De vrede des Heren zij altijd met u. – **En met uw geest.**

Wenst elkaar de vrede.

Breken van het brood

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem.

Lam Gods dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons.

Lam Gods dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons.

Lam Gods dat wegneemt de zonden der wereld, geef ons de vrede.

Communie

Zalig zij die genodigd zijn aan de maaltijd des Heren. Zie het Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld.

Heer, ik ben niet waardig, dat Gij tot mij komt, maar spréék en ik zal gezond worden.

(Gebed om geestelijke communie) Heer Jezus Christus, wij kunnen u nu niet ontvangen in uw sacramentele aanwezigheid. Wij smeken u om geestelijk in onze ziel en ons hart te komen, opdat wij verrijkt zullen worden door uw Goddelijke Genade. Jezus, kom en leef in ons, geef aan onze ziel een waar en levend geloof, een diep vertrouwen, een oprechte nederigheid, door ons volgens uw Goddelijke Wil te laten leiden. Wij danken u, Heer, voor uw zegeningen en genaden die u ons schenkt door deze geestelijke communie. Amen.

Communio: Matteüs 26, 42

Pater, si non potest hic calix transire, nisi bibam illum: fiat voluntas tua.

Vader, als het niet mogelijk is dat deze beker voorbijgaat zonder dat Ik hem drink: dat dan uw wil geschiede.

Koormuziek: I am the bread of life - Noel Rawsthorne

Orgelmuziek: Schmücke dich, o liebe Seele en O Welt, ich muß dich lassen - Johannes Brahms

Gebed na de communie

Mededelingen

Slotriten

Zegen

Pr De Heer zij met u.

A En met uw geest.

Pr Zegene u de almachtige God, Vader, Zoon en heilige Geest.

A Amen.

Wegzending

Pr Gaat nu allen heen in vrede.

A Wij danken God.

Orgelmuziek: Toccata en fuga D-moll, BWV 565 - Johann Sebastian Bach